

**SPORAZUM IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE I KRALJEVINE BELGIJE
O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI**

Republika Srbija i Kraljevina Belgija u daljem tekstu: "države ugovornice" u želji da uredе međusobne odnose između dve države u oblasti socijalne sigurnosti, dogovorile su se o sledećem:

Deo I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Definicije

1. Za primenu ovog sporazuma sledeći izrazi znače:

(1) "Srbija": Republika Srbija;

"Belgija": Kraljevina Belgija.

(2) "državljanin":

u odnosu na Srbiju: lice koje ima srpsko državljanstvo;

u odnosu na Belgiju: lice koje ima belgijsko državljanstvo.

(3) "pravni propisi":

zakoni i podzakonski akti koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2. ovog sporazuma.

(4) "nadležni organ":

u odnosu na Srbiju: ministarstva nadležna za pravne propise iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

u odnosu na Belgiju: ministri, svaki u okviru svog resora, nadležni za primenu pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

(5) "nosilac":

ustanova, organizacija, ili organ nadležan za primenu u celosti ili delimično pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

(6) "nadležni nosilac":

ustanova, organizacija, ili organ nadležan za primenu u celosti ili delimično pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma i koji je nadležan za odobravanje davanja;

(7) "period osiguranja":

svaki period plaćenog doprinosa, kao i svaki period priznat kao period osiguranja prema pravnim propisima prema kojima je taj period bio navršen, kao i svaki izjednačen period sa periodom osiguranja i koji je priznat prema tim pravnim propisima;

(8) "davanje":

svako davanje u naturi ili u novcu predviđeno u skladu sa pravnim propisima država ugovornica, uključujući i dodatke i uvećanja čija je primena predviđena u skladu sa pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;

(9) "dodatak za decu":

periodična novčana davanja odobrena u skladu sa pravnim propisima koji se primenjuju, utvrđena prema broju i uzrastu dece, izuzev drugih dodataka ili uvećanja;

(10) "član porodice":

član porodice prema pravnim propisima one države ugovornice na čiji teret se pružaju davanja, odnosno u slučaju iz člana 14. stav 2. ovog sporazuma, u skladu sa pravnim propisima države ugovornice u kojoj ima prebivalište;

(11) "prebivalište":
mesto stalnog boravka;

(12) "boravak":
mesto privremenog boravka;

2. Svaki izraz koji nije definisan u stavu 1. ovog člana ima značenje koje mu je dato pravnim propisom koji se primenjuje.

Član 2.

Oblast materijalne primene

1. Ovaj sporazum se primenjuje:

u odnosu na Srbiju na pravne propise o:

- (1) zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;
- (2) penzijskom i invalidskom osiguranju;
- (3) osiguranju za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti;
- (4) novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
- (5) dodatku za decu.

u odnosu na Belgiju na pravne propise o:

- (1) zdravstvenom osiguranju i materinstvu zaposlenih lica i samostalnih radnika;
- (2) povredama na radu i profesionalnim bolestima;
- (3) starosnim i porodičnim penzijama za zaposlene i samostalne radnike;
- (4) invalidnini za zaposlene, mornare trgovačke mornarice i rudare, kao i za samostalne radnike;
- (5) porodičnim davanjima za zaposlene i samostalne radnike;
- (6) osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

2. Ovaj sporazum primenjuje se na pravne propise kojima se menjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

3. Ovaj sporazum primenjuje se na pravne propise kojima se proširuje postojeći sistem na nove korisnike, izuzev u slučaju protivljenja države ugovornice koja menja svoje pravne propise, o čemu se obaveštava druga država ugovornica u roku od šest meseci od zvaničnog objavljivanja izmena ovih pravnih propisa.

4. Ovaj sporazum ne primenjuje se na one pravne propise kojima se uvode nove oblasti socijalnog osiguranja, osim ako nadležni organi država ugovornica ne zaključe sporazum o tome.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primenjuje

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno ovaj sporazum se primenjuje na lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice, kao i na druga lica koja prava izvode od tih lica.

Član 4.

Jednaki tretman

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, lica iz člana 3. ovog sporazuma podležu i ostvaruju prava na osnovu pravnih propisa države ugovornice, pod istim uslovima kao i državljani te države ugovornice.

Član 5.

Transfer davanja

1. Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, davanja za invalidnost, povrede na radu i profesionalne bolesti, kao i ona davanja koja se odnose na starosne i porodične penzije stečene na osnovu pravnih propisa jedne od država ugovornica ne mogu se ukinuti, smanjiti ili izmeniti samo zbog toga što korisnik boravi ili ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

2. Transfer davanja iz stava 1. ovog člana utvrđenih prema pravnim propisima jedne države ugovornice vrši se licima iz člana 3. ovog sporazuma samo ukoliko imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

3. Davanja koja se odnose na starosne i porodične penzije, za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti stečena prema pravnim propisima jedne države ugovornice, isplaćuju se i državljanima druge države ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji treće države, pod istim uslovima kao da se radi o državljanima prve države ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji te treće države.

4. U odnosu na Srbiju st. 1. i 2. ovog člana ne primenjuje se na najnižu penziju.

Član 6.

Odredba o smanjenju ili obustavi

Odredba o smanjenju ili obustavi davanja predviđena pravnim propisima jedne države ugovornice, u slučaju kumuliranja davanja sa drugim davanjima iz socijalnog osiguranja ili drugim prihodima ili zbog obavljanja neke profesionalne delatnosti, primenjuje se na korisnike i kada su ta davanja ostvarena prema sistemu druge države ugovornice, ili su prihodi ostvareni, ili se radi o profesionalnoj delatnosti koja se obavlja na teritoriji druge države ugovornice. Međutim, ovo pravilo se ne primenjuje pri kumuliranju dva davanja iste vrste.

Deo II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 7.

Opšte odredbe

1. Ukoliko čl. 8. do 11. ovog sporazuma nije drugačije određeno, pravni propisi koji će se primenjivati utvrđuju se na sledeći način:

(1) lice koje obavlja profesionalnu delatnost kao zaposleno lice, na teritoriji jedne države ugovornice podleže pravnim propisima te države ugovornice i u slučaju kada se prebivalište poslodavca ili sedišta preduzeća koje zapošljava to lice nalazi na teritoriji druge države ugovornice;

(2) lice koje obavlja samostalnu delatnost na teritoriji jedne države ugovornice podleže pravnim propisima te države ugovornice;

(3) lice koje putuje vazduhom, kopnom ili plovi u službi preduzeća, koje za tuđi ili svoj račun obavlja međunarodni železnički, drumski, vazdušni ili brodski prevoz putnika ili robe, a čije je sedište na teritoriji jedne države ugovornice, podleže pravnim propisima te države ugovornice;

2. U slučaju istovremenog obavljanja samostalne delatnosti u Belgiji i zaposlenja u Srbiji, to zaposlenje u Srbiji izjednačava se sa plaćenim zaposlenjem u Belgiji, u cilju utvrđivanja obaveza koje proizlaze iz belgijskog zakonodavstva, a koja se odnose na socijalni status osoba koje obavljaju samostalnu delatnost.

Član 8.

Posebne odredbe

1. Lice zaposleno kod poslodavca koji ima sedište na teritoriji jedne države ugovornice, a koga je poslodavac uputio da obavlja poslove na teritoriji druge države ugovornice za račun tog poslodavca na njega se, kao i na članove njegove porodice koji su sa njim primenjuju pravni propisi prve države ugovornice kao da je ostao na njenoj teritoriji pod uslovom da predviđeno trajanje tog posla nije duže od 24 meseca i da on nije zamena za drugo lice kome je isteklo vreme upućivanja.

2. U slučaju da se privremeno upućivanje iz stava 1. ovog člana nastavi nakon perioda od 24 meseca, nadležni organi država ugovornica ili nadležni nosioci koje ti organi ovlaste mogu da se dogovore da zaposleni i dalje podleže isključivo pravnim propisima prve države ugovornice. Ovo produženje ne može biti duže od 36 meseci. Produženje se mora zahtevati pre isteka prvobitno utvrđenog perioda od 24 meseca.

3. Stav 1. ovog člana primenjuje se i na lice koje je poslodavac uputio sa teritorije jedne države ugovornice na teritoriju treće države i koje, zatim, uputi sa teritorije treće države na teritoriju druge države ugovornice.

4. Lice koje podleže pravnim propisima jedne države ugovornice i obavlja samostalnu delatnost na teritoriji te države ugovornice i koje prekine obavljanje te delatnosti i privremeno obavlja tu ili sličnu samostalnu delatnost na teritoriji druge države ugovornice i dalje podleže isključivo pravnim propisima prve države ugovornice kao da je nastavilo da obavlja delatnost na teritoriji te države ugovornice, pod uslovom da očekivani period obavljanja samostalne delatnosti na teritoriji druge države ugovornice nije duži od 24 meseca.

5. U slučaju da se obavljanje samostalne delatnosti na teritoriji druge države ugovornice iz stava 4. ovog člana nastavi nakon prvobitnog perioda od 24 meseca, nadležni organi država ugovornica ili nadležni nosioci koje ti organi ovlaste mogu da se dogovore da lice koje obavlja samostalnu delatnost i dalje podleže isključivo pravnim propisima prve države ugovornice. Ovo produženje ne može biti duže od 36 meseci. Produženje se mora zahtevati pre isteka prvobitno utvrđenog perioda od 24 meseca.

6. Lice zaposleno u transportnom preduzeću sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice koje je upućeno na teritoriju druge države ugovornice u kojoj radi privremeno ili kao putujuće osoblje podleže, zajedno sa članovima svoje porodice, pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi sedište preduzeća. Međutim, ako preduzeće na

teritoriji druge države ugovornice ima filijalu ili stalno predstavništvo, lice koje je tu zaposleno podleže pravnim propisima države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi filijala ili predstavništvo, izuzev lica koje je privremeno upućeno.

Član 9.

Državni službenici

Državni službenici i sa njima izjednačena lica jedne države ugovornice, koji su upućeni na teritoriju druge države ugovornice radi obaljanja svog posla i dalje podležu, kao i članovi njihove porodice pravnim propisima prve države ugovornice.

Član 10.

Članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništava

1. Državljeni jedne države ugovornice koji se akredituju, kao članovi diplomatske misije ili konzularnog predstavništva, na teritoriju druge države ugovornice podležu pravnim propisima prve države ugovornice.

2. Lica lokalno angažovana u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu u državi akreditacije u svojstvu administrativnog i tehničkog osoblja, konzularnih službenika ili članova posluge i imaju prebivalište na teritoriji države prijema, podležu pravnim propisima te države ugovornice;

3. U slučaju da diplomatska misija ili konzularno predstavništvo države koja akredituje zapošljava lica koja, u skladu sa stavom 2. ovog člana, podležu pravnim propisima države prijema, misija ili predstavništvo vodi računa o obavezama poslodavca u skladu sa pravnim propisima države prijema.

4. Odredbe st. 2. i 3. ovog člana primenjuju se i na lica privatno angažovana od strane lica iz stava 1. ovog člana.

5. Odredbe st. 1. do 4. ovog člana ne primenjuju se na honorarno zaposlena lica u konzularnom predstavništvu, ka i na lica koja su privatno angažovana kod tih lica.

6. Odredbe ovog člana primenjuju se na članove porodice lica iz st. 1. do 4. ovog člana koji žive u njihovom domaćinstvu, ukoliko nisu zaposleni, odnosno ne obavljaju samostalnu delatnost.

Član 11.

Izuzeci

Nadležni organi mogu, na osnovu dogovora i u interesu nekih osiguranih lica ili za neke kategorije osiguranih lica, predvideti odstupanja od odredbi čl. 7. do 10. ovog sporazuma.

Deo III

POSEBNE ODREDBE O DAVANJIMA

Poglavlje 1 Bolest i materinstvo

Član 12.

Sabiranje perioda osiguranja

Za utvrđivanje, sticanje, zadržavanje odnosno ponovno sticanje prava na davanje, kao i za periode za koja su ona odobrena, sabiraju se periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima obe države ugovornice, izuzev ako se ti periodi preklapaju.

Član 13.

Davanja u naturi za vreme boravka na teritoriji druge države ugovornice

1. Lice koje ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a kojem je u toku boravka na teritoriji druge države ugovornice, neophodna hitna medicinska pomoć, ima pravo na davanja u naturi na teritoriji te države ugovornice.

2. Davanja u naturi, na teret nadležnog nosioca, obezbeđuje nosilac mesta boravka, prema pravnim propisima koje primenjuje, dok je trajanje davanja utvrđeno u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje nadležni nosilac.

3. Stav 1. ovog člana ne primenjuje se:

(1) ako lice bez odobrenja nadležnog nosioca odlazi na teritoriju druge države ugovornice, radi korišćenja medicinske usluge;

(2) osim u slučaju apsolutne hitnosti, na proteze, velike aparate i druga značajna davanja u naturi čiji je spisak utvrđen u međusobnom dogovoru nadležnih organa.

4. Dužnost nosioca mesta boravka je da utvrdi hitnost davanja iz stava 1. ovog člana, kao i apsolutnu hitnost iz stava 3. tačka 2. ovog člana.

Član 14.

Davanja u naturi za osiguranike i članove porodica sa prebivalištem na teritoriji druge države ugovornice

1. Lice koje ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice i ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, koristi, kao i članovi porodice koji tu prebivaju, pravo na davanja u naturi na teritoriji druge države ugovornice.

2. Članovi porodice lica, koje podleže pravnim propisima jedne države ugovornice, a koja imaju prava na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice i imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, koriste davanja u naturi na teritoriji te druge države ugovornice.

3. Davanja u naturi pruža, na teret nadležnog nosioca, nosilac mesta prebivališta prema pravnim propisima koje primenjuje.

4. St. 1, 2. i 3. ovog člana ne primenjuju se na članove porodice, ukoliko imaju pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište.

Član 15.

Davanja u naturi za upućena lica i članove njihovih porodica

1. Lice koje u skladu sa čl. 8. do 11. ovog sporazuma, podleže pravnim propisima jedne države ugovornice, kao i članovi njegove porodice koji ga prate, imaju pravo na davanja u naturi za vreme prebivanja ili boravka na teritoriji druge države ugovornice.

2. Davanja u naturi pruža, na teret nadležnog nosioca, nosilac mesta prebivališta ili boravišta prema pravnim propisima koje primenjuje.

Član 16.

Davanja u naturi za korisnike starosne, invalidske i porodične penzije i članove njihovih porodica

1. Korisnik starosne, invalidske i porodične penzije ili rente u skladu sa pravnim propisima obe države ugovornice, koristi, kao i članovi njegove porodice, pravo na davanja u naturi u skladu sa pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište i na teret nadležnog nosioca te države.

2. Korisnik starosne, invalidske i porodične penzije ili rente, u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice, koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, koristi, kao i članovi njegove porodice, davanja u naturi. Davanja u naturi pruža na teret nadležnog nosioca, nosilac mesta prebivališta u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje.

Član 17.

Davanja u naturi u slučaju boravka na teritoriji nadležne države

1. Lice iz člana 14. st. 1. i 2. i člana 16. stav 2. ovog sporazma koje boravi na teritoriji Belgije, koristi davanja u naturi na teritoriji Belgije na teret belgijskog nadležnog nosioca i u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje nosilac mesta boravka u Belgiji.

2. Lice iz člana 14. st. 1. i 2. i člana 16. stav 2. ovog sporazma koje boravi na teritoriji Srbije i čije stanje zahteva hitnu medicinsku pomoć koristi davanja u naturi na teritoriji Srbije na teret nadležnog nosioca u Srbiji i u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje nosilac mesta boravka u Srbiji.

Član 18.

Naknada za davanja u naturi

1. Stvarni iznos isplaćen na ime davanja u naturi prema odredbama čl. 13, 14, 15. i člana 16. stav 2. ovog sporazuma nadležni nosilac će nadoknaditi nosiocu koji je pomenuta davanja pružio u skladu sa načinom predviđenim Adinistrativnim sporazumom.

2. Nadležni organ u Belgiji i organ za vezu u Srbiji mogu da dogovore izuzetke od odredbe stava 1. ovog člana.

Član 19.

Preuzimanje finansijskih obaveza za davanja u naturi

Ukoliko lice ili član njegove porodice ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuje se sledeće:

(1) teret davanja snosi isključivo nadležni nosilac države ugovornice na čijoj se teritoriji ona pružaju;

(2) davanja koja se pružaju na teritoriji države koja nije država ugovornica, padaju isključivo na teret nadležnog nosioca države ugovornice na čijoj teritoriji lice, odnosno član njegove porodice ima prebivalište.

Član 20.

Novčana davanja u slučaju bolesti

1. Lice koje ispunjava uslove prema pravnim propisima jedne države ugovornice za sticanje prava na novčana davanja, uz eventualno uvažavanje člana 12. ovog sporazuma, ima pravo na ova davanja i ako se nalazi na teritoriji druge države ugovornice. Novčana davanja isplaćuje direktno nadležni nosilac kome korisnik pripada. Korisnik novčanih davanja iz zdravstvenog osiguranja – materinstva može da boravi na teritoriji druge države ugovornice uz prethodnu saglasnost nadležnog nosioca.

2. Korisnik novčanih davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, može da zadrži to pravo i ako promeni prebivalište na teritoriju druge države ugovornice. Promena prebivališta može da bude uslovljena prethodnom saglasnošću nadležnog nosioca. Davanje saglasnosti se može odbiti samo ako se preseljenje ne savetuje iz medicinski opravdanih razloga.

Poglavlje 2

Povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 21.

Davanja u naturi koja se pružaju na teritoriji druge države ugovornice

1. Lice koje na osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, u slučaju boravka ili prebivanja na teritoriji druge države ugovornice, ima pravo na ta davanja.

2. Davanja u naturi, na teret nadležnog nosioca, pruža nosilac mesta boravka ili prebivališta, prema pravnim propisima koje primenjuje, dok je trajanje davanja utvrđeno u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje nadležni nosilac.

Član 22.

Naknada za davanja u naturi

1. Stvarni iznos davanja u naturi koja se pružaju prema članu 21. ovog sporazuma, nadoknađuje nadležni nosilac, nosiocu koji je pružio davanja u skladu sa načinom predviđenim Administrativnim sporazumom.

2. Nadležni organ u Belgiji i organ za vezu u Srbiji mogu da dogovore izuzetke od odredbe stava 1. ovog člana.

Član 23.

Uzimanje u obzir ranijih povreda na radu ili profesionalnih bolesti

Ako je pravnim propisima jedne države ugovornice predviđeno da povreda na radu ili profesionalna bolest do kojih je došlo ranije budu uzeti u obzir prilikom utvrđivanja stepena nesposobnosti za rad smatraće se da su se ranije povrede na radu ili profesionalne bolesti desile u skladu sa pravnim propisima prve države ugovornice.

Član 24.

Utvrđivanje profesionalne bolesti

1. Kada je lice obolelo od profesionalne bolesti koja prema pravnim propisima obe države ugovornice može biti izazvana delatnošću koju obavlja, davanja na koja lice ili njegovi nadživeli srodnici mogu imati pravo odobravaju se isključivo prema pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji je delatnost poslednji put obavljana i ako zainteresovani ispunjava uslove predviđene ovim pravnim propisima uzimajući, eventualno, u obzir odredbe stava 2. ovog člana.

2. Ako je odobrenje davanja po osnovu profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je ta bolest prvi put medicinski utvrđena na njenoj teritoriji, smatra se da je uslov ispunjen, ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

Član 25.

Pogoršanje profesionalne bolesti

Ako lice, koje u slučaju pogoršanja profesionalne bolesti dobija ili je dobijalo davanja u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice, za istu profesionalnu bolest će imati pravo na davanja prema pravnim propisima druge države ugovornice uz primenu sledećih pravila:

(1) Ako lice nije obavljalo na teritoriji druge države ugovornice posao koji može da prouzrokuje profesionalnu bolest ili da je pogorša, nadležni nosilac prve države ugovornice dužan je da snosi teret davanja vodeći računa o pogoršanju, prema pravnim propisima koje primenjuje.

(2) Ako je lice na teritoriji druge države ugovornice obavljalo takav posao, nadležni nosilac prve države ugovornice je dužan da, prema odredbama svojih pravnih propisa snosi teret davanja ne vodeći računa o pogoršanju. Nadležni nosilac druge države odobrava licu davanje čiji se iznos određuje prema pravnim propisima koje primenjuje i koje je jednako razlici između iznosa davanja koji se duguje nakon pogoršanja i iznosa davanja koji bi se dugovao pre pogoršanja.

Poglavlje 3.
Starost, smrt i invalidnost

ODELJAK 1
Posebne odredbe u vezi sa belgijskim davanjima

A – starosno i porodično osiguranje

Član 26.

Sabiranje perioda osiguranja

1. Izuzev odredbe iz stava 2. ovog člana, periodi osiguranja i sa njima izjednačeni periodi, koji su navršeni u skladu sa srpskim pravnim propisima o penzijskom osiguranju, sabiraju se po potrebi pod uslovom da se ne preklapaju sa periodima osiguranja prema belgijskim pravnim propisima, radi sticanja, zadržavanja ili ponovnog priznanja prava na davanja.

2. Kada belgijski pravni propisi neka davanja odobravaju pod uslovom da periodi osiguranja budu navršeni u određenom zanimanju, oni se sabiraju, radi sticanja prava na ova davanja, samo sa navršenim ili izjednačenim periodima osiguranja u istom zanimanju u Srbiji.

3. Kada belgijski pravni propisi neka davanja odobravaju pod uslovom da periodi osiguranja moraju biti navršeni u određenom zanimanju i ukoliko se ovim periodima ne stiče pravo na ta davanja, oni će biti osnov za isplatu davanja predviđen opštim sistemom za zaposlena lica.

4. Ukoliko i pored primene stava 1. ovog člana lice ne ispunjava uslove za sticanje prava na davanje, sabiraju se periodi osiguranja koje je to lice navršilo u skladu sa pravnim propisima treće države sa kojom su obe države ugovornice zaključile posebne ugovore o socijalnom osiguranju i kojima je predviđeno sabiranje perioda osiguranja. Ukoliko je samo Belgija povezana ugovorom o socijalnom osiguranju koji se odnosi na to lice sabiraju se periodi osiguranja koje je to lice navršilo prema pravnim propisima te države.

Član 27.

Obračun porodičnih penzija

1. Ako lice ispunjava uslove predviđene belgijskim pravnim propisima za sticanje prava na davanje bez potrebe da se izvrši sabiranje, belgijski nadležni nosilac obračunava visinu davanja direktno na osnovu ostvarenih perioda osiguranja u Belgiji i isključivo na osnovu belgijskih pravnih propisa. Ovaj nosilac takođe obračunava visinu davanja primenom pravila utvrđenih odredbama stava 2. tač. (1) i (2) ovog člana. U obzir se uzima samo najveći iznos.

2. Ako lice ima pravo na davanje shodno belgijskim pravnim propisima i to pravo je steklo isključivo sabiranjem perioda osiguranja u skladu sa članom 26. ovog sporazuma primeniće se sledeća pravila:

(1) belgijski nadležni nosilac utvrdiće teorijski iznos davanja na koji bi osiguranik imao pravo da su svi periodi osiguranja, navršeni u skladu sa pravnim propisima obe države ugovornice, bili navršeni samo po pravnim propisima koje on primenjuje;

(2) belgijski nadležni nosilac zatim, na osnovu iznosa iz tačke 1) ovog stava, izračunava iznos za isplatu srazmerno dužini perioda osiguranja navršenih u skladu sa svojim pravnim propisima i ukupno sabranih perioda osiguranja u skladu sa tačkom 1) ovog stava.

B – Osiguranje za invalidnost

Član 28.

Sabiranje perioda osiguranja

Za sticanje, zadržavanje ili ponovno priznavanje prava na davanja za invalidnost, primenjuje se odredbe člana 26. ovog sporazuma.

Član 29.

Obračun davanja za invalidnost

1. Ako je pravo na belgijsko davanje stečeno isključivo sabiranjem srpskih i belgijskih perioda osiguranja, u skladu sa članom 28. ovog sporazuma, visina davanja utvrdiće se na način iz člana 27. stav 2. ovog sporazuma.

2. Ako je pravo na belgijsko davanje za invalidnost stečeno bez potrebe da se primenjuju odredbe člana 28. ovog sporazuma i ako je iznos dobijen sabiranjem srpskog i belgijskog davanja u skladu sa stavom 1. ovog člana manji od iznosa davanja koji je utvrđen samo na osnovu belgijskih pravnih propisa, belgijski nadležni nosilac odobriće dopunski iznos u visini razlike između navedenih davanja i visine koja pripada samo u skladu sa belgijskim pravnim propisima.

Član 30.

Davanja za invalidnost za vreme boravka

Korisnik davanja za invalidnost na osnovu belgijskih pravnih propisa zadržava ovo pravo u toku boravka u drugoj državi ugovornici ako je boravak prethodno odobrio belgijski nadležni nosilac. Međutim, to odobrenje može biti odbijeno samo ako je boravak bio ostvaren u periodu u kojem je belgijski nadležni nosilac, shodno belgijskim pravnim propisima dužan da izvrši procenu ili reviziju stepena invalidnosti.

C – Zajedničke odredbe u vezi sa belgijskim starosnim, invalidskim i porodičnim davanjima

Član 31.

Novi eventualni obračun davanja

1. Ako se zbog porasta troškova života, promene visine zarada ili nekog drugog razloga za usklađivanje srpska davanja na ime starosne ili porodične penzije ili davanja za invalidnost izmene u određenom procentu ili iznosu belgijska davanja se neće ponovo preračunavati.

2. U slučaju promene načina utvrđivanja ili pravila izračunavanja davanja za srpsku starosnu i porodičnu penziju ili davanja za invalidnost, izvršiće se novo utvrđivanje po belgijskim pravnim propisima u skladu sa čl. 27. ili 29. ovog sporazuma.

ODELJAK II

Posebne odredbe u vezi sa srpskim davanjima

Član 32.

Sabiranje perioda osiguranja

1. Ako je prema srpskim pravnim propisima, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, srpski nosilac uzima u obzir, ako je potrebno i periode osiguranja navršene prema belgijskom pravnim propisima, kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje, pod uslovom da se periodi ne preklapaju.

2. Ako lice i pored primene stava 1. ovog člana, ne ispunjava uslove za sticanje prava na davanje, nadležni nosilac u Srbiji uzima u obzir i periode osiguranja navršene u trećoj državi sa kojom Srbija ima zaključen sporazum o socijalnom osiguranju.

3. Ako je, prema srpskim pravnim propisima pravo na određeno davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem srpski nosilac uzima u obzir i periode osiguranja koji su prema belgijskim pravnim propisima navršeni u istom zanimanju, odnosno poslu ili odgovarajućem sistemu.

Član 33.

Utvrđivanje samostalnog davanja

Ako prema srpskim pravnim propisima postoji pravo na davanje i bez primene člana 32. ovog sporazuma, nadležni nosilac u Srbiji utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 34.

Obračun srazmernog dela davanja

1. Ako prema srpskim pravnim propisima postoji pravo na davanje samo uz primenu odredaba člana 32. ovog sporazuma, nadležni nosilac:

(1) obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje. Iznos davanja koji ne zavisi od dužine perioda osiguranja uzima se kao teorijski iznos;

(2) na osnovu tako obračunatog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primenjuje i ukupnog perioda osiguranja, koji se uzimaju u obzir za obračun davanja;

(3) u slučaju kada je ukupan period osiguranja koji se uzima u obzir primenom odredaba člana 32. ovog sporazuma, duži od najdužeg perioda osiguranja prema srpskim pravnim propisima, nadležni nosilac utvrđuje iznos davanja srazmerno periodu osiguranja navršenom prema tim pravnim propisima i periodima osiguranja na osnovu kojih se utvrđuje visina davanja u punom iznosu;

2. Ako se iznos davanja obračunava na osnovu zarade, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, srpski nadležni nosilac uzima u obzir zaradu,

osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primenjuje.

ODELJAK III

Zajedničke odredbe o srpskim i belgijskim davanjima

Član 35.

Period osiguranja kraći od dvanaest meseci

1. Ako je ukupan period osiguranja, koji se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja kraći od 12 meseci, ne odobrava se pravo na davanje, izuzev u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje samo po osnovu tog perioda osiguranja.

2. Period osiguranja iz stava 1. ovog člana po osnovu koga nosilac jedne države ugovornice ne odobrava davanje, uzima u obzir nosilac druge države ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj period navršen prema njegovim pravnim propisima.

Poglavlje 4.

Dodatak za decu

Član 36.

Određivanje prava

1. Kada pravni propisi jedne države ugovornice uslovljavaju sticanje prava na dečiji dodatak navršenjem perioda osiguranja, nadležni nosilac koji primenjuje te pravne propise uzima u obzir, ako je to potrebno, u cilju sabiranja, periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da se radi o periodima osiguranja navršenim prema pravnim propisima prve države ugovornice.

2. Lica koja podležu pravnim propisima jedne države ugovornice imaju pravo na dodatak za decu, koja imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice u skladu sa pravnim propisima prve države ugovornice.

3. Korisnik davanja po osnovu invalidnosti, starosne penzije ili rente, naknade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na dodatak za decu koja imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice u skladu sa pravnim propisima prve države ugovornice.

4. Korisnik davanja po osnovu invalidnosti, starosne penzije ili rente, naknade za povredu na radu ili profesionalne bolesti, prema pravnim propisima obe države ugovornice, ima pravo za dodatak na decu koja imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice u skladu sa pravnim propisima prve države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište korisnik davanja ili pomoći.

5. Dete preminulog radnika za koga su važili pravni propisi jedne države ugovornice, koje ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, ima pravo na dodatak za decu prema pravnim propisima prve države ugovornice.

6. Izuzimajući odredbe st. 2. do 5. ovog člana, kada se stekne pravo na dodatak za decu prema pravnim propisima obe države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj dete ima prebivalište.

Poglavlje 5 Nezaposlenost

Član 37.

Sabiranje perioda osiguranja

Za utvrđivanja trajanja i visine davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzimaju se u obzir i periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice pod uslovom da se ne preklapaju sa periodima osiguranja navršenim prema pravnim propisima prve države ugovornice.

Član 38.

Uzimanje u obzir perioda davanja u drugoj državi

Prilikom primene odredbe člana 37. ovog sporazuma nadležni nosilac jedne države ugovornice uzima u obzir period koji može trajati najviše 12 meseci, u toku kojeg je nadležni nosilac druge države ugovornice isplaćivao davanja, kao i o ograničenjima predviđenim pravnim propisima koje nadležni nosilac prve države ugovornice primenjuje.

Deo IV RAZNE ODREDBE

Član 39.

Odgovornost nadležnih organa

Nadležni organi:

(1) utvrđuju Administrativnim sporazumom neophodne mere za primenu ovog sporazuma i navode organe za vezu, nadležne nosioce i nosioce po mestu prebivališta i po mestu boravka;

(2) utvrđuju postupke za pružanje uzajamne administrativne pomoći i modalitete naknade troškova vezanih za dobijanje medicinskih, administrativnih i drugih uverenja, neophodnih za primenu ovog sporazuma;

(3) neposredno razmenjuju informacije o preduzetim merama u cilju primene ovog sporazuma;

(4) međusobno se obaveštavaju u najkraćem roku i neposredno o svakoj promeni u svojim pravnim propisima koja može da ima uticaja na primenu ovog sporazuma.

Član 40.

Administrativna saradnja

1. Nadležni organi, organi za vezu i nadležni nosioci država ugovornica će, radi primene ovog sporazuma, međusobno pružati dobre usluge, kao da je reč o primeni sopstvenih pravnih propisa. Ova međusobna pomoć se u načelu pruža besplatno. Međutim nadležni organi mogu da se dogovore o naknadi nekih troškova.

2. Lekarske preglede lica koja imaju prebivalište ili boravište na teritoriji druge države ugovornice, obavlja nosilac mesta boravka odnosno prebivališta, na zahtev i na teret nadležnog nosioca. Troškovi lekarskih pregleda se ne naknađuju, ako su obavljani u interesu obe države ugovornice.

3. Nadležni organi, organi za vezu i nadležni nosioci država ugovornica, ovlašćeni su da direktno razmenjuju prepisku između sebe i sa svakim licem, nezavisno od mesta prebivališta. Prepiska se vodi na jednom od službenih jezika država ugovornica.

Član 41.

Dostavljanje podataka o ličnosti

1. Nosioci dve države ugovornice ovlašćeni su da dostavljaju jedna drugoj podatke o licu, u cilju primene ovog sporazuma, kao i podatke koji se odnose na prihode lica o kojima treba da bude obavešten nosilac jedne države ugovornice u cilju primene pravnih propisa o socijalnom osiguranju.

2. Dostavljanje podataka o licu od strane nosioca jedne države ugovornice podleže pravnim propisima u oblasti zaštite podataka o ličnosti te države ugovornice.

3. Čuvanje, obrada ili prosleđivanje podataka o licu od strane nosioca države ugovornice kome su dostavljeni, podleže pravnim propisima u oblasti zaštite podataka o ličnosti te države ugovornice.

4. Podaci iz ovog člana mogu se koristiti samo u svrhu primene pravnih propisa o socijalnom osiguranju.

Član 42.

Takse i oslobađanje od obaveze overe

1. Oslobađanje od naplate ili smanjenja taksi, taksenih markica, taksi pisarnice ili troškova registracije predviđeno pravnim propisima jedne države ugovornice za isprave ili dokumenta koji se podnose prema pravnim propisima te države, odnose se i na slične isprave i dokumenta koji se podnose prema pravnim propisima druge države ugovornice.

2. Sve isprave i dokumenta koji se podnose prilikom primene ovog sporazuma, ne podleže nadoveri diplomatskih ili konzularnih organa.

Član 43.

Zahtevi, izjave i žalbe

1. Zahtevi, izjave ili žalbe koji bi prema pravnim propisima jedne države ugovornice trebalo da budu podneti u određenom roku organu, nosiocu ili pravosudnom organu te države, prihvatljivi su ako se podnesu u istom roku organu, nosiocu ili pravosudnom organu druge države ugovornice. U tom slučaju organ, nosilac ili pravosudni organ, dostavlja bez odlaganja zahteve, izjave ili žalbe nadležnom organu, nosiocu ili pravosudnom organu prve države ugovornice, neposredno ili posredstvom nadležnih organa druge države ugovornice. Dan kada se podnesu izjave, zahtevi ili žalbe organu, nosiocu ili pravosudnom organu druge države ugovornice, smatra se danom podnošenja organu, nosiocu ili pravosudnom organu prve države ugovornice.

2. Zahtev za davanja podnet nadležnom nosiocu jedne države ugovornice, smatara se kao da je podnet zahtev za odgovarajuća davanja nadležnom nosiocu druge države ugovornice.

3. Zahtev ili dokument ne može biti odbijen zato što je podnet na zvaničnom jeziku druge države ugovornice.

Član 44.

Isplata davanja

1. Nosioци koji isplaćuju davanja u skladu sa ovim sporazumom punovažno vrše plaćanja u valuti svoje države.

2. Finansijski transferi koji proizlaze iz primene ovog sporazuma, obavljaju se u skladu sa važećim sporazumima u ovoj oblasti između dve države.

3. Pravni propisi jedne države ugovornice u oblasti kontrole kursa ne mogu biti prepreka za slobodan transfer novčanih iznosa u skladu sa primenom ovog sporazuma.

Član 45.

Rešavanje sporova

Sporovi koji nastanu u vezi sa tumačenjem i primenom ovog sporazuma rešavaće se putem pregovora nadležnih organa.

Član 46.

Izvršni postupci

1. Izvršne odluke koje je doneo sud jedne države ugovornice, kao i izvršni akti koje je doneo organ ili nosilac jedne države ugovornice, koji se odnose na doprinose socijalnog osiguranja i na druge zahteve, naročito na povraćaj neosnovanih davanja, priznaju se na teritoriji druge države ugovornice.

2. Priznavanje može biti odbijeno samo u slučaju da nije u skladu sa zakonskim principima odnosno javnim poretком države ugovornice na čijoj teritoriji treba da se sprovede odluka ili akt.

3. Postupak izvršenja konačnih odluka i akata treba da bude u skladu sa pravnim propisima kojima se predviđa izvršenje takvih odluka i akata države ugovornice na čijoj teritoriji se izvršenje obavlja. Uz odluku ili akt prilaže se uverenje kojim se potvrđuje njihov izvršni karakter.

4. Dugovani doprinosi imaju u okviru postupka izvršenja, stečaja ili prinudne likvidacije na teritoriji druge države, isti stepen prioriteta kao istovrsna potraživanja na teritoriji druge države ugovornice.

5. Potraživanja koja treba da budu predmet naplate ili prinudne naplate imaju isti tretman kao potraživanja istog tipa kod nosioca koji se nalazi na teritoriji države ugovornice na kojoj se vrši naplata ili prinudna naplata.

Član 47.

Neosnovane isplate

1. Ako je prilikom isplate ili revizije davanja u primeni ovog sporazuma, nosilac jedne države ugovornice, isplatio korisniku davanja veći iznos od onog na koji to lice ima pravo, ovaj nosilac može da zatraži od nosioca druge države ugovornice koja isplaćuje davanje tom korisniku, da odbije preplaćeni iznos od ostataka isplata koje duguje korisniku. Načini primene ove odredbe biće utvrđeni dogovorom nadležnih nosilaca država ugovornica, uz saglasnost nadležnih organa.

2. Ako preplaćeni iznos ne može da bude naknađen od preostalih isplata, nosilac jedne države ugovornice koji je isplatio korisniku davanja iznos na koji on nema pravo, može pod uslovima predviđenim pravnim propisima koje primenjuje, da zatraži od nosioca druge države ugovornice, koji duguje davanja korisniku, da odbije pomenuti iznos od iznosa koji isplaćuje tom korisniku. Nosilac druge države ugovornice sprovodi odbijanje prema uslovima za takvu kompenzaciju koji su utvrđeni pravnim propisima koje primenjuje, isto kao da se radi o iznosima koje on sam isplaćuje i doznačava tako utvrđeni iznos nosiocu prve države ugovornice koji potražuje iznos.

Član 48.

Saradnja u borbi protiv prevara

Osim primene opštih principa administrativne saradnje nadležni organi država ugovornica, dogovoriće posebnim sporazumom načine na koje će se uzajamno pomagati u borbi protiv prekograničnih prevara u vezi sa doprinosima i davanjima iz oblasti socijanog osiguranja, naročito po pitanju stvarnog prebivališta lica, utvrđivanja prihoda, obračuna doprinosa i kumuliranja davanja.

Deo V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Osigurani slučajevi nastali pre stupanja na snagu ovog sporazuma

1. Ovaj sporazum takođe se primenjuje na osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu.

2. Ovaj sporazum ne utvrđuje nikakvo pravo na davanje za period pre njegovog stupanja na snagu.

3. Svaki period osiguranja ostvaren, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pre dana stupanja na snagu ovog sporazuma, uzima se u obzir za utvrđivanja prava na davanja u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

4. Ovaj sporazum se ne primenjuje na prava koja su namirena plaćanjem paušalne nadoknade ili povraćajem doprinosa.

Član 50.

Revizija, zastarevanje, gubitak prava

1. Svako davanje koje nije plaćeno ili koje je obustavljeno zbog državljanstva zainteresovanog lica, odnosno zbog prebivališta na teritoriji države ugovornice na čijoj

teritoriji se ne nalazi nosilac dužnik, na zahtev zainteresovanog lica će biti isplaćeno ili će ponovo biti odobreno počev od dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

2. Prava zainteresovanih lica kojima je davanje ili renta plaćena pre stupanja na snagu ovog sporazuma biće revidirana na njihov zahtev, uzimajući u obzir odredbe ovog sporazuma. Takva revizija ni u kom slučaju ne može da ima za posledicu umanjeње raniјih prava tih lica.

3. Ako se zahtev iz st. 1. ili 2. ovog člana podnese u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog sporazuma, prava se u skladu sa ovim sporazumom stiču počev od tog datuma, a da se pravni propisi jedne ili druge države ugovornice koji se odnose na gubitak ili zastarevanje prava ne primenjuju.

4. Ako je zahtev iz st. 1. ili 2. ovog člana, podnet po isteku roka od dve godine od dana stupanja na snagu ovog sporazuma, prava se stiču počev od dana podnošenja zahteva, izuzev u slučaju primene povoljnijih odredaba pravnih propisa odnosne države ugovornice.

Član 51.

Trajanje i otkazivanje

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica može da ga otkáže, obaveštavajući u pismenoj formi, diplomatskim putem drugu državu ugovornicu, sa otkaznim rokom od dvanaest meseci.

Član 52.

Garantovanje stečenih prava ili prava koja se stiču

U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, prava i isplate davanja stečena u skladu sa ovim sporazumom ostaju i dalje na snazi. Osim toga, odredbe ovog sporazuma i dalje će se primenjivati na zahteve za davanja, podnete do dana njegovog otkazivanja.

Član 53.

Stupanje na snagu

1. Ovaj sporazum podleže potvrđivanju i stupa na snagu prvog dana trećeg meseca nakon dana kada su države ugovornice razmenile ratifikacione instrumente.

2. Danom stupanja na snagu ovog sporazuma u odnosima između dve države ugovornice prestaje da važi Konvencija o socijalnom osiguranju između FNR Jugoslavije i Kraljevine Belgije, potpisana 1. novembra 1954. godine.

U potvrdu ovog, dole potpisani, propisno ovlašćeni potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u Briselu, dana 15. jula 2010. godine, u po dva primerka na srpskom, francuskom i holandskom jeziku, pri čemu su sva tri teksta podjednako verodostojna.

Za Republiku Srbiju

Vuk Jeremić
Ministar spoljnih poslova, s.r.

Za Kraljevinu Belgiju

Steven Vanakere
Potpredsednik Vlade i
Ministar spoljnih poslova, s.r.